SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 3-4/1956 **Årg. 6**

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Taxeringsnämndsordförandena och taxeringsreformen

av länsassessor S. V. Svensson.

Taxeringssakkunnigas uppdrag.

Åt 1955 års taxeringssakkunniga uppdrogs att på grundval av de förslag, som framlagts av 1950 års skattelagssakkunniga i betänkande angående effektivare taxering (SOU 1954:24) och vad som framkommit i remissyttrandena över dessa förslag, verkställa utredning rörande taxeringsorganisationen i första instans, taxeringssektionernas organisation och verksamhet, prövningsnämndernas ställning och arbetsformer, taxeringsintendentens ställning och uppgifter i olika instanser samt besvärsförfarandets gestaltning i övrigt. I de sakkunnigas uppdrag ingick jämväl att överväga huruvida ett centralt taxeringsorgan borde inrättas ävensom huruvida till detta kunde samlas olika centrala uppgifter, som nu ankommer på skilda organ.

Taxeringssakkunniga har den 19 december 1955 avlämnat förslag till ändrad taxeringsorganisation (SOU 1955:51), varvid fogats ett i samarbete mellan de sakkunniga och finansdepartementets rättsavdelning upprättat förslag till ny taxeringsförordning.

Översikt av taxeringssakkunnigas förslag utom i avseende å taxeringsarbetet i första instans.

Av de förslag som framlagts torde i detta sammanhang särskilt de som hänför sig till taxeringsarbetet i första instans vara av intresse. Innan närmare redogörelse härför lämnas skall emellertid övriga förslag i korthet beröras.

Den nuvarande organisationen av *taxeringssektionen* har ansetts i huvudsak böra bibehållas, varvid emellertid vissa åtgärder till stärkande av taxeringsintendentens ställning föreslagits. Den viktigaste torde vara att avsevärt utöka möjligheterna att till underordnade tjänstemän delegera

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

ärenden för självständig handläggning. Vidare föreslås en viss förstärkning av revisionsdetaljen — av de sakkunniga benämnd taxeringsrevision. Förstärkningen innebär en utökning av antalet kvalificerade tjänster med cirka 20 procent.

Den främsta nyheten i fråga om *prövningsnämnderna* är att dessa skall ombildas till rena besvärsinstanser. Innebörden härav är främst att prövningsnämnderna i fortsättningen liksom skattedomstolarna skall ha att vid sina avgöranden hålla sig inom ramen för vad parterna yrkat. De flesta övriga ändringsförslagen beträffande prövningsnämnderna sammanhänger härmed. Hit hör *att* antalet ledamöter utom landskamreraren, vilken liksom hittills skall vara självskriven ordförande, skall begränsas till fyra, *att* ett särskilt prövningsnämndskansli, anknutet till landskontorets kameralsektion, skall anordnas, i regel under ledning av chefen för denna sektion. Vidare hör också hit *att* landskamreraren ensam skall kunna avgöra mål, i vilka parterna är ense eller i vilka det endast gäller att rätta uppenbara misstag — med andra ord mål, i vilka någon tvist inte föreligger — *att* möjligheterna till muntlig förhandling skall utvidgas *samt att* taxeringsintendenten skall få närvara vid prövningsnämndens sammanträden endast då motparten kallats till inställelse.

För mellankommunala prövningsnämnden, som alltjämt anses böra bibehållas, skall i huvudsak gälla vad som föreslagits om prövningsnämnderna i övrigt.

I fråga om *det centrala taxeringsorganet* föreslås att den nuvarande riksskattenämnden utbygges till ett verk, riksskattestyrelsen, med tre byråer. Till verket skall finnas knuten en nämnd, riksskattestyrelsens nämnd, med i huvudsak den sammansättning riksskattenämnden nu har. På riksskattestyrelsen skall ankomma de uppgifter, som nu åvilar riksskattenämnden, centrala uppbördsnämnden, kupongskattenämnden och kupongskattekontoret. Härtill kommer vissa uppgifter i fråga om taxeringskontrollen m. m.

De föreslagna ändringarna medför åtskilliga ändringar i fråga om *besvärsförfarandet*. Förfarandet i prövningsnämnden har därvid uppbyggts med ledning av vad som gäller vid skattedomstolarna men också med tanke på reglerna för processen vid de allmänna domstolarna. Härjämte har vissa ändringar — t. ex. i fråga om besvärstiden — fått vidtagas på grund av vad som förordats rörande arbetet i första instans. I betänkandet framhålles att taxeringsintendenten skall ha både rätt och skyldighet — det senare speciellt då fel begåtts av taxeringsmyndighet — att agera till den skattskyldiges förmån.

I fråga om extra-ordinära besvär förordas vissa utvidgningar såväl rörande tiden, då sådana få anföras, som i fråga om grunderna. Besvärstiden föreslås — med visst undantag — till fem år varigenom överensstämmelse vinnes med vad som gäller om eftertaxering. Eftertaxeringsbestämmelserna skall ändras i tre avseenden. Till en början överflyttas bestämmelserna från skatteförfattningarna till taxeringsförordningen, vidare skall eftertaxering inte vidare kunna åsättas av taxeringsnämnd utan såsom första instans av prövningsnämnden och slutligen skall uträkning av skatt inte längre behöva företagas av prövningsnämnd eller skattedomstolar.

Taxeringsförordningens bestämmelser om *straff och viten* föreslås i vissa delar ändrade. Den ökade betydelsen av viten, som skall kunna föreläggas av taxeringsnämnd, taxeringsintendent och prövnings-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

nämnd, markeras genom att föreskrifterna härom i åtskilliga stycken fullständigats.

Den slutliga, årliga *merkostnaden* har i betänkandet beräknats till inemot 5 miljoner kronor.

Taxeringsarbetet i första instans.

Organisationen.

Taxeringssakkunniga har funnit de skäl, sam talar för införande av s. k. tjänstemannataxering mycket vägande.

Skälen härför ligger, som närmare utvecklats i betänkandet, bl. a. och framför allt i det ekonomiska livets och skattelagstiftningens tilltagande komplicering. En bidragande orsak har varit att det för sakkunniga framstått som nödvändigt att söka förändra den nuvarande taxeringsnämndsordförandens dubbelställning såsom på en gång utredande organ och ledamot av den bedömande instansen. I denna dubbelställning bottnar enligt de sakkunnigas mening åtskilligt av den misstro, allmänheten kan hysa mot taxeringsnämnderna.

Såväl i detta sammanhang som vid behandlingen av arbetsgången i första instans betonas starkt att med tjänstemannataxering *inte* avses att till någon del överlåta *beslutanderätten* i taxeringsärendena på tjänstemännen. Taxeringsnämndens befogenheter skall i allt väsentligt förbli orubbade. Tjänstemannataxering — sådan den föreslås av de sakkunniga — innebär endast, att granskning, utredning, föredragning och expeditionellt arbete skall övertagas av tjänstemän, taxeringsassistenter. Taxeringsnämndens samamnsättning skall förbli densamma som hittills med undantag av att kronoombud inte längre skall utses. Ordförande skall alltjämt förordnas av länsstyrelsen på i princip samma sätt som nu. Uppdragen som taxeringskonsulenter skall däremot falla bort. Arvodena åt ordförandena skall bestämmas av länsstyrelserna för perioder om fem år, varigenom — i motsats till vad nu gäller — vederbörande på förhand kommer att ha kännedom om vad han har att vänta i ersättning för uppdraget.

I förhållande till taxeringsnämnden skall taxeringsassistenten intaga ställning som biträde och sålunda ej vara ledamot av nämnden. Då han skall sortera under taxeringsintendenten och samtidigt övertaga uppgiften som allmänt ombud, skall han emellertid äga i protokollet anteckna de fall, då hans förslag till taxering ej följts.

Taxeringsassistenten skall i princip vara underordnad taxeringsnämndsordföranden eller taxeringsnämnden, vilka sålunda skall kunna ge direktiv om t. ex. önskvärd utredning.

Som ofta framhållits består taxeringsarbetet inom första instans av uppgifter av skiftande kvalitet. Organisationen måste anpassas härefter.

Det kvalificerade arbetet inom lokala nämnder skall omhänderhas av taxeringsassistenter, i avlöningshänseende jämställda med icke-ordinarie landskanslister (Cf 13—Ce 19), medan motsvarande uppgifter i särskilda nämnder för taxering av juridiska personer bör ankomma på förste taxeringsassistenter i 27 lönegraden. För rutinarbetet skall inrättas biträdestjänster.

Av tjänstemannaorganisationen skall taxeringsassistenter, förste taxeringsassistenter och de sistnämndas biträden vara tjänstemän hos länsstyrelsen och sortera under taxeringsintendenten. Övriga biträden däremot skall tillhöra de lokala skattemyndigheternas biträdeskår. Anledningen till denna ordning sammanhänger med den ojämna fördelningen över året av de lokala skattemyndigheternas arbetsbörda.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

Genom anordningen blir det möjligt att under vårmånaderna, då dessa myndigheters arbetsbörda är relativt liten, för taxering utnyttja både de biträden, som nu skall tillsättas, och biträden ur den nuvarande uppsättningen hos de lokala skattemyndigehterna. Under andra tider av året — främst mellan taxeringsperioderna men även i slutet av taxeringsperioden — kan däremot taxeringsbiträdena användas för uppgifter åvilande de lokala skattemyndigheterna.

Av denna konstruktion följer också att taxeringsassistenterna och deras biträden bör *placeras* vid de lokala skattemyndigheterna och förste taxeringsassistenterna och deras biträden vid länsstyrelserna. Inte enbart konstruktionen har emellertid medverkat härtill. De sakkunniga anför härom.

För en placering hos de lokala skattemyndigheterna talar huvudsakligen följande skäl. I granskningsarbetet blir den nya personalen beroende eller betjänt av tillgång till mantals- och taxeringslängder, som finnes tillgängliga såväl på länsstyrelsen som hos de lokala skattemyndigheterna, men dessutom av deklarationer för preliminär taxering, arbetsgivarregister, lagfartsförteckningar, debiteringslängder, jordregisterutdrag m. fl. handlingar, vilka endast finnes hos den lokala skattemyndigheten. Tidsödande resor till och från sammanträden behöver inte förekomma, därest assistenten är placerad vid den lokala skattemyndigheten och har sin bostad i orten. Man torde kunna utgå från att sammanträdena — i vart fall såvitt det gäller södra och mellersta Sverige — regelmässigt kan hållas på den lokala skattemyndighetens kontor.

En placering i orten medför därjämte att kommunikationen med de skattskyldiga i hög grad underlättas. Detta är till förmån såväl för taxeringsassistenten som — i måhända ännu högre grad — för de skattskyldiga. Erinras bör om den vikt, som vid införandet år 1946 av den nya fögderiindelningen fästes vid att "de skattskyldiga utan alltför stora svårigheter kunna komma i personlig förbindelse med vederbörande häradsskrivare". Senare har också betygats, att just denna omständighet medfört att uppbördsreformen kunnat genomföras utan alltför stora svårigheter. Även om den förändring av taxeringsorganisationen, som nu föreslås, icke är av samma genomgripande natur, synes likväl placeringen ute i orterna vara en åtgärd av servicenatur gentemot de enskilda medborgarna, som det allmänna bör vidtaga. Vi är benägna att uttala, att ett lyckligt genomförande av en ny taxeringsorganisation förutsätter en decentralisering.

Även andra skäl talar för en placering i orterna av taxeringsassistenterna, medan däremot vissa skäl kan anföras för att placera förste taxeringsassistenterna vid länsstyrelserna.

Antalet taxeringsassistenter, däri inbegripes förste taxeringsassistenter, har med ledning av arbetsmaterialets storlek uppskattats till 500, varav 30 bör vara förste taxeringsassistenter.

Ledningen och övervakningen av taxeringsarbetet skall åvila taxeringsintendenten, som skall äga uppdraga den omedelbara övervakningen åt taxeringsinspektörer och länsrevisor, de senare såvitt avser arbete ankommande på förste taxeringsassistent.

Den föreslagna organisationen beräknas kunna genomföras under en tid av fem år med början taxeringsåret 1958. En femtedel av taxeringsassistenterna antages varje

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

år under femårsperioden. Den första årgången tages ur tillgänglig personal med taxeringserfarenhet och samtidigt anställes andra årgångens taxeringsassistenter för utbildning genom arbete och genom särskilt anordnande kurser för att under våren 1959 tillträda tjänst som taxeringsassistent, samtidigt som nästa årgång anställes för utbildning etc.

Taxeringsassistent skall kunna befordras till landskanslist, förste landskanslist och häradsskrivare. Härutöver har ifrågasatts att inrätta tjänster som taxeringsassistenter i något högre lönegrad (Ca 21) i distrikt av större svårighetsgrad.

För tjänsterna som förste taxeringsassistent har föreslagits examen vid handelshögskola som kompetenskrav. Dessa tjänster avses skola rekryteras ur personal vid taxeringssektionerna.

Tiden för taxeringsarbetet.

Att en förlängning av taxeringsperioden framstår som ofrånkomlig synes från alla håll erkännas.

Vid övervägandena härom har det stått klart att tidpunkten för deklarationernas ingivande, den 15 februari, inte kan rubbas och vidare inte heller den tidpunkt, då de slutliga debetsedlarna expedieras till de skattskyldiga, den 15 december. På dessa debetsedlar måste det kravet ställas att de i princip skall utgöra en slutlig avräkning mellan den skattskyldige och staten. Detta innebär att taxeringsnämnden måste ha fattat definitivt beslut beträffande alla skattskyldiga inom distriktet å sådan tid, att de lokala skattemyndigheterna kan medhinna debiteringsarbetet under tiden till den 15 december.

Med någon nämnvärd förlängning av tiden kan man inte räkna om den nuvarande ordningen, enligt vilken allt material för debiteringsarbetet på en gång överlämnas till den lokala skattemyndigheten, bibehålles. En förlängning av tiden synes därför knappast bli möjlig annat än om debiteringen åtminstone delvis kan fortgå jämsides med taxeringsarbetet. För att så skall kunna ske fordras emellertid att de olika taxeringarna undan för undan definitivt beslutas och längdföres. Men detta medför med nödvändighet att den nuvarande fasta besvärstiden måste slopas och ersättas av en, som anknutits till tiden då taxeringsbeslutet fattats.

Det är ändringar i denna riktning som föreslagits.

Taxeringsperioden skall förlängas till den 1 oktober, besluten om taxering skall successivt fastställas och längdföras, underrättelser om avvikelser utsändas omedelbart och den skattskyldige skall äga anföra besvär under kalendermånaden efter den, då underrättelsen dagtecknats.

Genom att organisationen till sin huvuddel placerats hos de lokala skattemyndigheterna blir det möjligt att utan större omgång tillhandahålla den lokala skattemyndigheten längderna för debiteringsarbete.

Det förutsättes att de enklare taxeringarna och sådana som i andra instans skall handläggas av mellankommunala prövningsnämnden behandlas först, och att på detta sätt huvudparten av taxeringarna skall vara beslutade till den 1 juni. Till senare delen av taxeringsperioden skulle då endast de kvarstå, som fordrar särskild utredning eller är mera svårbedömliga.

Så snart person med en förvärvskälla inom flera prövningsdistrikt taxerats, skall deklarationen direkt tillställas mellankommunala prövningsnämnden. Denna såväl som övriga prövningsnämnder kan tidigare än hittills påbörja sitt arbete.

På det nu angivna sättet kan debite-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

ringsarbetet påbörjas betydligt tidigare än för närvarande. Av olika skäl kan det emellertid inte till någon del helt slutföras förrän efter taxeringsperiodens utgång. Om detta skulle innebära för stor belastning av de lokala skattemyndigheterna har som ett alternativ föreslagits att en längd skall avlämnas den 1 juni (junilängden), upptagande då fastställda taxeringar, och en den 1 oktober (oktoberlängden) med de återstående. Debiteringsrutinen skulle då helt kunna genomföras beträffande junilängden och jämförelsevis mindre debiteringsarbete kvarstå till efter taxeringsperioden.

Den lokala skattemyndigheten skall som bekant lämna vissa uppgifter angående taxeringsutfallet för det statliga och kommunala budgetarbetet. Då uppgifterna inte kan anstå till oktober föreslås att en preliminär uppgift angående den taxerade inkomsten sådan den framgår av deklarationsmaterialet lämnas av taxeringsnämnderna senast den 20 juni.

Arbetsgången i första instans.

Vissa förenklingar i fråga om omröstningen i taxeringsnämnd — ordföranden skall ha enkel utslagsröst — och i fråga om självdeklarationernas avlämnande — detta skall bl. a. få ske till länsstyrelse eller lokal skattemyndighet, oavsett om taxering skall verkställas inom myndighetens område eller ej — har här föreslagits. Den nu gällande påföljden för deklarationsförsummelse — förlust av rätten att anföra besvär hos kammarrätten — anses böra avskaffas och ersättas med böter, högst 300 kronor.

I fråga om anmaningsförfarandet innebär förslaget två nyheter. Taxeringsnämndsordföranden skall på taxeringsnämndens vägnar få förelägga skattskyldig att vid vite inkomma med deklaration och sådant föreläggande skall kunna delges genom postverket. Då ett sådant förfarande skulle bli alltför arbetskrävande, om det tillämpades gentemot alla försumliga, förutsättes att taxeringsassistenten först i vanligt lösbrev uppmanar vederbörande att inkomma med deklaration och att vitesföreläggande användes endast mot dem, som därefter fortfarande underlåter att deklarera.

I betänkandet har i detalj redogjorts för arbetsgången i första instans, varvid de sakkunniga sökt fördela arbetsuppgifterna på biträden och taxeringsassistenter.

Utom sortering — vartill jämväl beräknas åtgå tillfällig personal i ganska stor utsträckning — inprickning i taxeringslängder och allmänt expeditionellt arbete skall på biträdet ankomma en förberedande granskning av deklarationerna.

Hit hör

kontrollsummering

avprickning av löneuppgifter och andra kontrolluppgifter, varvid oöverensstämmelser anmärkes i deklarationerna;

kontroll mot fastighetslängden att rätta taxeringsvärden uppförts i deklarationerna samt att garantibeloppen rätt uträknats;

kontroll av skatteavdrag och avdrag för pensionsavgifter mot debiteringslängd;

kollationering av överföringen till sammanställningarna;

uppsättning av förfrågningar enligt formulär, t. ex. beträffande bristande överensstämmelse mellan löneuppgift och deklaration;

uppsättning av olika meddelanden till annan taxeringsnämnd, t. ex. om taxering till kommunal inkomstskatt i annat distrikt (form. nr 16), om avdrag för insättning på skogskonto, om periodiskt understöd m. m. (form. nr 17);

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

anteckningar på deklarationer om förhållanden, som enligt vad biträdet känner till eller observerat bör föranleda närmare undersökning;

expedition av meddelanden och underrättelser, sedan de underskrivits av taxeringsassistenten.

Det är antagligt att taxeringsassistenten till en början — innan arbetet kommit ordentligt igång — själv måste deltaga i den förberedande granskningen. Så snart tillräckligt antal deklarationer förgranskats, skall emellertid denne påbörja den slutliga granskningen som — om man bortser från visst skrivarbete — kommer att åvila honom ensam.

I detta hänseende har taxeringsassistenten sålunda bland annat att

kollationera den av biträdet utförda förberedande granskningen;

bedöma den redovisade inkomsten med hänsyn till verkställd kontantberäkning och till gängse bruttovinstprocent;

bedöma och utreda i deklarationerna framställda yrkanden av olika slag;

bedöma skäligheten av i deklarationerna angivna värden å naturaförmåner och förmögenhetstillgångar m. m.;

självständigt infordra kompletterande upplysningar från uppgiftspliktiga ävensom införskaffa annan utredning, som kan vara behövlig;

avfatta andra meddelanden till taxeringsmyndigheter än sådana, som utsänts under det förberedande granskningsarbetet;

lämna sådana skattskyldiga, vilkas deklarationsuppgifter inte utan vidare kan godtagas, tillfälle att yttra sig och att pröva i anledning härav inkomna invändningar mot ifrågasatt avvikelse;

bestämma ortsavdrag och göra anteckningar härom å deklarationerna;

uppgöra förslag till underrättelser om avvikelser från självdeklarationer i sådana fall, där det kan förväntas att den ifrågasatta avvikelsen godtages av taxeringsnämnden;

verkställa anteckningar till ledning för längdföring å deklarationerna från sådana skattskyldiga, vilkas taxering icke kan förväntas bli föremål för diskussion;

i övrigt vidtaga alla de åtgärer, som erfordras för att ett motiverat förslag till taxering skall kunna framläggas.

Även i detta sammanhang har starkt betonats att beslutanderätten skall tillkomma taxeringsnämnden. De sakkunniga anför:

Till undvikande av missförstånd synes här böra betonas, att vad i uppräkningen av taxeringsassistentens arbetsuppgifter sagts om upprättande av förslag till underrättelser om avvikelser och om anteckningar för längdföring *icke* skall innebära ett överflyttande av *besluten* om taxering till honom. Åtskilliga — kanske de flesta taxeringar och avvikelser är emellertid så enkla och självklara, att de här avsedda åtgärderna med fördel kan vidtagas omedelbart. Det bör emellertid hållas i minne att det ankommer på nämnden att fatta beslut och att den omständigheten att taxeringsassistenten på grund av taxeringens eller avvikelsens enklare beskaffenhet anser sig kunna förutse detta inte får hindra att nämnden erhåller tillfälle att taga ställning till assistentens förslag.

Sedan tillräckligt antal deklarationer granskats har taxeringsassistenten att anmäla detta för taxeringsnämndens ordförande, som utsätter tid och plats för sammanträde. Samtidigt bör mer svårbedömliga taxeringar framhållas för ordföranden.

Sammanträdena skall i princip tillgå

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

som hittills, varvid emellertid assistenten skall vara föredragande.

Efter sammanträdet skall materialet iordningställas så att längdföring kan ske. Taxeringsassistenten har härjämte att avfatta underrättelse om avvikelse från självdeklaration. Av olika skäl, av vilka ett är att därigenom vinnes en viss kontroll att taxeringsnämndens beslut rätt genomförts, har föreslagits att underrättelserna skall undertecknas av ordföranden med kontrasignation av assistenten.

Efter längdföringen kan debiteringsarbetet vidtaga.

Med den uppläggning som givits organisationen har det fallit sig naturligt att deklarationsmaterialet skall förvaras hos den lokala skattemyndigheten utom i fråga om deklarationer från juridiska personer. Dessa deklarationer skall liksom hittills förvaras på länsstyrelsen.

Under tiderna mellan taxeringsperioderna skall taxeringsassistenterna sysselsättas utom med taxeringsarbete med uppgifter, som ankommmer på häradsskrivare, och förste taxringsassistenterna användas för taxeringsrevision.

Under utbyggnadstiden måste taxeringsarbetet i de distrikt, där tjänstemannataxering ännu ej införts, utföras som hittills. Någon förlängning av taxeringsperioden har inte ansetts kunna genomföras i dessa distrikt.

Taxeringsnämndsordförandenas ställning och uppgifter efter taxeringsreformen.

Genomföres vad taxeringssakkunniga föreslagit kommer taxeringsnämndsordförandens *allmänna ställning* att väsentligt förändras. Visserligen kommer han att utses på samma sätt som hittills, men, då hans skyldighet att granska och framför allt att utreda de olika taxeringarna bortfaller, kommer han att intaga ställning av opartisk ledamot av nämnden. Den i taxeringsförfattningarna icke avsedda, men i praktiken nästan regelmässigt fullföljda uppgiften att tillvarataga det allmännas intresse vid taxeringen skall inte längre ankomma på ordföranden utan på taxeringsassistenten. Det ligger frestande nära till hands att jämföra den föreslagna ändringen i taxeringsnämndsordförandens ställning med förändringen år 1943 i fråga om landskamrerarens ställning, då denne från att ha varit allmänt ombud insattes som ordförande i prövningsnämnden.

Med ordförandens ändrade ställning får antagas följa att allmänhetens förtroende för taxeringsnämnderna, som kan ha rubbats genom bl. a. ordförandens dubbelställning, stärkes. Man synes också ha anledning att antaga att — då ordförandeuppdraget på detta sätt kommer att skifta karaktär — det kommer att bli lättare att för sådana uppdrag rekrytera dugliga personer.

I princip är det avsett att taxeringsassistenten skall övertaga allt det granskningsoch utredningsarbete som hittills åvilat ordförande, kronoombud och taxeringskonsulent. För ordföranden kvarstår — om man bortser från vissa detaljer — i huvudsak den dömande funktionen. Hans uppgifter kommer att bli följande:

1) att besluta om vitesföreläggande, då skattskyldig skall anmanas avgiva självdeklaration eller fullständiga sådan deklaration;

2) att — i den mån han så finner erforderligt — före sammanträdena genomgå av taxeringsassistenten utredda och föreslagna taxeringar ävensom att — då han finner detta påkallat — uppdraga åt taxeringsassistenten att verkställa ytterligare utredning;

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13

3) att bestämma tid och plats för sammanträdena;

4) att vid sammanträdena föra ordet och leda förhandlingarna;

5) att underskriva underrättelser om avvikelser från självdeklarationer och därvid kontrollera att taxeringsnämndens beslut rätt genomförts;

6) att justera det av taxeringsassistenten förda protokollet och att jämte taxeringsassistenten underskriva taxeringslängderna.

Vad speciellt uppgiften under 2) beträffar är det uppenbart att ordförandens genomgång av materialet i synnerhet under organisationens första år — innan taxeringsassistenten hunnit förvärva tillräcklig erfarenhet av och rutin i taxeringsarbetet — måste tillmätas stor vikt. För ordföranden gäller det framför allt att på förhand sätta sig in i sådana mer invecklade taxeringar, beträffande vilka det kan möta svårighet att på taxeringsassistentens föredragning inför taxeringsnämnden bilda sig en uppfattning. Skäl kan också föreligga att åtminstone stickprovsvis genomgå deklarationer, som godtagits av assistenten. Erfarenheten ger vid handen att om en ordförande ett antal år fungerat inom ett distrikt, så är han regelmässigt väl medveten om vilka taxeringar som bör ägnas särskild uppmärksamhet.

I uppräkningen av ordförandens uppgifter har inte medtagits någon skyldighet att yttra sig över taxeringsbesvär. Detta skall regelmässigt ankomma på assistenten, som i fall av behov har att rådföra sig med ordföranden.

F. n. utgår till arvoden åt ordförande och kronoombud i runt tal 8,6 milj. kronor. Uppgift om hur mycket därav som utbetalats till kronoombuden saknas, men av det angivna beloppet torde åtminstone uppskattningsvis 2,6 milj. kronor kunna antagas belöpa på dessa.

För ordföranden kvarstår då 6 milj. kronor. De sakkunniga har — oaktat att ordförandenas arbetsuppgifter skulle komma att reduceras högst avsevärt — likväl ansett sig böra förorda att arvode skall utgå med 3 milj. kronor för att härigenom en tillfredsställande rekrytering av dugliga och kunniga personer skall möjliggöras.

Sammanfattningsvis torde det kunna hävdas att ett genomförande av den föreslagna reformen för ordförandena i taxeringsnämnderna skulle medföra en avsevärd förbättring av deras ställning framför allt i förhållande till de skattskyldiga, en betydligt mindre arbetsbörda än enligt nuvarande ordning och slutligen ett — med hänsyn tagen till den minskade arbetsbördan — tillfredsställande och på förhand bestämt arvode.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:13